
FINAL DE PARTIDA. JORDI TEIXIDOR

3 febrer - 5 juny 2022

FINAL DE PARTIDA. JORDI TEIXIDOR

3 febrer - 5 juny 2022

Comissariat: Joan Ramon Escrivà

Lloc: IVAM Centre Julio González. Galeria 7

ÍNDEX

1. Exposició
2. Biografia
3. Activitats
4. Publicació
5. Contacte

1. EXPOSICIÓ

La mostra *Final de partida* reuneix 70 obres —entre pintures, llibres d'artista i dibuixos— de Jordi Teixidor (València, 1941), Premi Nacional d'Arts Plàstiques 2014 i un dels màxims representants de l'abstracció espanyola. Un conjunt de peces que donen testimoniatge d'una sòlida trajectòria de més de cinquanta anys des dels seus inicis com a pintor, vinculat als grups d'avantguarda Nueva Generació i Antes del Arte, i fins als nostres dies. Les obres procedeixen d'institucions com la Fundació Juan March, Col·lecció Banc Sabadell, Centro Andaluz de Arte Contemporani de Sevilla, Real Academia de San Fernando de Madrid, Col·lecció Banc d'Espanya, Galeria Nieves Fernández, així com de la col·lecció particular de l'artista i dels fons de l'IVAM.

L'exposició inclou una cuidada selecció de llibres d'artista i pintures de les sèries més significatives de l'autor, en diàleg amb algunes de les seues obres més emblemàtiques pertanyents a la col·lecció de l'IVAM, com la monumental *Albertine retrouvée*. Així mateix, es presta una especial atenció

a la producció més recent i inèdita de Teixidor i rastreja, a través de la inclusió d'obres de Barnett Newman, Ad Reinhardt o Juan van der Hamen, les claus i fonts d'inspiració de les seues investigacions en el camp de la pintura.

El títol de l'exposició prové de l'obra *Fi de partie. La Rivière*, realitzada per Teixidor l'any 2020. És una pintura de grans dimensions fruit de la continuada immersió de l'artista en l'univers creatiu d'Henri Matisse, la pintura del qual és una

de les seues principals fonts d'inspiració en la seua trajectòria artística. Aquesta obra il·lustra com poques l'insistent mètode de treball de l'artista i suposa la culminació d'un llarg recorregut de reflexió, investigació i experimentació sobre el sentit últim de la seua pintura, una sort de final de partida, el final d'un trajecte que provoca en l'autor una doble i contradictòria sensació: l'anelhada satisfacció, però també el vertigen, l'abisme que s'obri davant el repte d'encarar nous projectes.

Jordi Teixidor
Fi de partie. La Rivière (Final de partida. El Riu), 2020
Oli sobre tela
190 x 380 cm
Col·lecció de l'artista

Jordi Teixidor
Sense títol, 1972
Pintura sintètica sobre fusta
100 × 178 × 16 cm
Collecció de l'artista

L'exposició inicia el seu recorregut establint un diàleg entre obres dels anys setanta vinculades al minimalisme i al grup *Antes del Arte*, amb obres recents de gran format en les quals l'artista renova la seua insistència en la depuració formal i en la materialitat física de les seues pintures en tornar a incorporar la fusta en la factura dels seus llenços.

Com a contrapunt, dues pintures realitzades amb un estrident color groc (*Siete maneras de ver una mañana de domingo*, 1991 i *El mar (entre Debussy y Mondrian)*, 1992) donen fe del gran poder evocador d'unes obres en les quals l'autor invoca la poesia de Wallace Stevens, el quadrat reticular de Mondrian o els esbossos simfònics (*La mer*) del compositor Claude Debussy.

Les lectures literàries i filosòfiques formen part inseparable del complex esquema conceptual que guia la realització de les pintures de Teixidor. Un exemple d'això és el conjunt d'obres que conformen el segon apartat de la mostra, en el qual les pintures negres de grans dimensions *Albertine retrouvée* (2003), o el seu recent *La muerte de Virgilio 2* (2021), semblen convocar a una subtil conversa a les fosques entre Marcel Proust i Hermann Broch.

Jordi Teixidor
Set maneres de veure un matí de diumenge, 1991
Oli sobre tela
50 x 50 cm c/u
Centre Andalús d'Art Contemporani,
Junta d'Andalusia

Jordi Teixidor
Albertine retrouvée (Albertina ritrovada), 2003
Oli sobre tela
190 x 380 cm
IVAM Institut Valencià d'Art
Modern, Generalitat

Una natura morta de l'artista barroc Juan van der Hamen (Madrid, 1596-1631) conforma un altre dels nuclis principals de conversa en l'exposició amb una selecció d'obres de xicotet format de Teixidor. El gènere de la natura morta continua fascinant aquest artista per la seua extrema dificultat d'execució dins de la seua aparent simplicitat. Artistes com

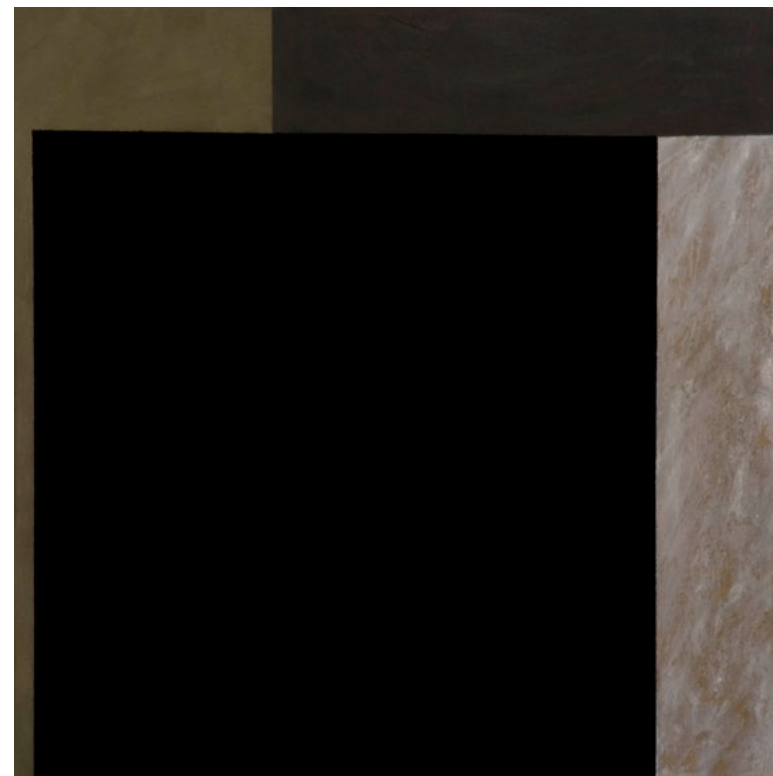
Sánchez Cotán, Zurbarán, Van der Hamen, o el mateix Morandi, van crear obres d'exquisida geometria, pintures austeres que invocaven la idea del buit i del despullament d'allò que és superflu: el millor camí per a aconseguir la dimensió espiritual de l'obra d'art.

Durant les estades prolongades a Nova York en els anys huitanta, Teixidor va tindre ocasió d'estrényer

els seus vincles intel·lectuals amb els representants de l'expressionisme abstracte americà. A aquest període novaïorqués pertany un enorme i desconegut dibuix d'arrel expressionista que es mostra en l'exposició, així com una sèrie d'obres sobre paper de marcada espontaneïtat i força expressiva, com són els dibuixos que conformen els seus *Cuadernos de Nueva York*.

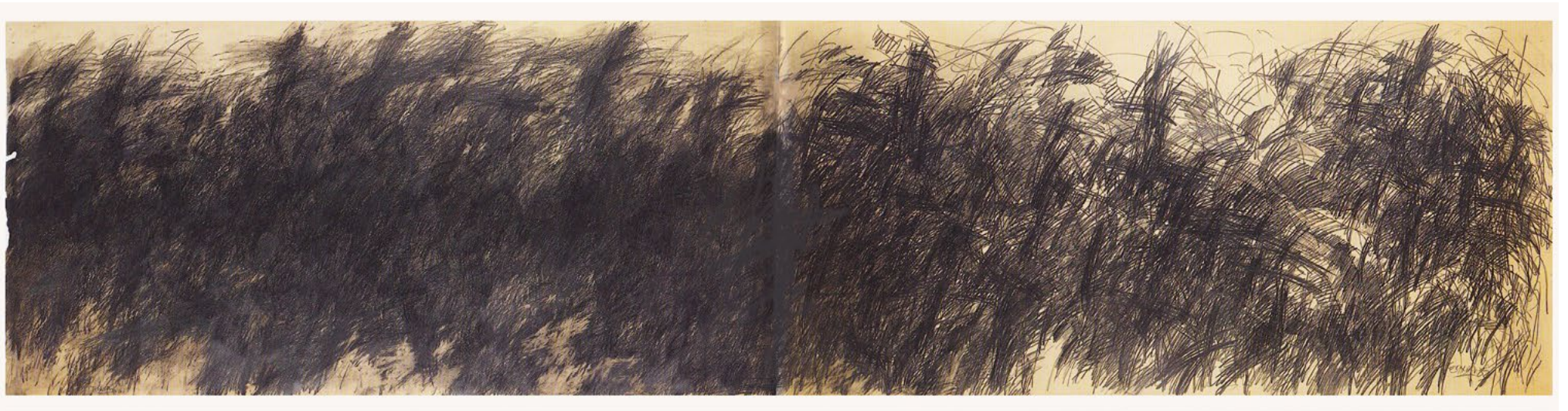

Juan van der Hamen
Natura morta, ca. 1622
Óleo sobre lienzo
30 x 67 cm
Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

Jordi Teixidor
Natura morta buida, 2007
Oli sobre tela
60 x 60 cm
Collecció de l'artista

Jordi Teixidor
Sense títol, 1980
Llapis de grafit sobre paper
140 x 580 cm
Col·lecció de l'artista

De similar esperit gestual, enigmàtic i ratllador és la carpeta *Correspondencia* (1978) i el conjunt d'indexifrables dibuixos que conformen l'obra *18 Poemas* (1979-1980). En aquesta secció dedicada als llibres d'artista de Teixidor, destaca el seu homenatge a Pedro Salinas i a la seua obra *El contemplado*, una evocació poètica de la mar que va donar origen i títol a una de les sèries de pintures més aclamades del pintor.

La gran nau central de la galeria confronta una selecció de pintures recents de Teixidor realitzades en color verd (entre les quals es troba *Fi de partie. La Rivière*, 2020), amb pintures negres flanquejades per dues excepcionals obres de Barnett Newman (*The moment II*, 1969) i Ad Reinhardt (*Abstract painting*, 1953), dos dels màxims referents intel·lectuals de l'artista.

Com la de Newman, la pintura de Teixidor va evolucionar cap a plantejaments sobris i continguts. L'ús de línies o bandes verticals per a construir l'espai i els límits del quadre, així com la seua pintura muda, exempta de gestos i petjades que denoten el propi procés de realització, es converteix en la millor constatació de la idea del buit i de la seua sublimació, temes transitats de manera continuada en l'obra de Teixidor.

Barnett Newman
The Moment II (El moment II), 1969
Acrílic sobre tela
213,5 × 183,3 cm
Col·lecció particular

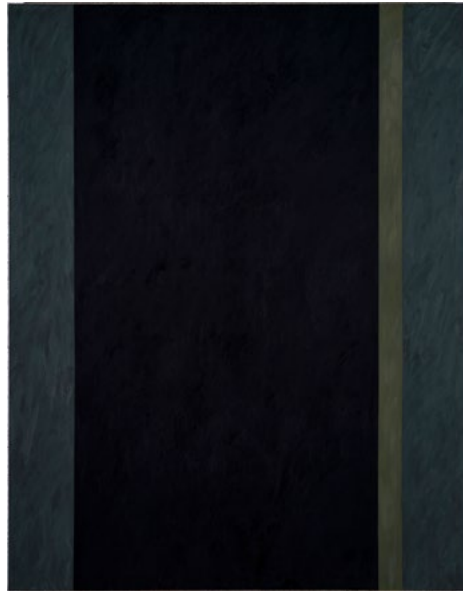

L'obra de l'artista nord-americà Ad Reinhardt ha sigut també un dels referents primerencs de Jordi Teixidor, i més en concret de la seua sèrie de pintures negres. De l'obra del creador americà, Teixidor apreciarà la sobrietat de les formes i el silenci que propícia la seua factura despullada de qualsevol referència, el seu reclam de la transcendència a través del buit, de la no-representació.

L'ús del color negre ha sigut un recurs obsessiu en la pintura de Teixidor, superat en els últims anys per l'ús de colors més càlids. Al color negre ha dedicat l'artista desenes de les seues obres al llarg del temps, defugint, no obstant això, les connotacions tràgiques projectades a través d'aquest pels artistes del Barroc o l'informalisme espanyol. Les pintures negres de Teixidor poden ser enteses com a exploracions conceptuals sobre el despullament, el buit o l'absència. En definitiva, la millor expressió de la sacralitat pagana del seu art.

L'exposició culmina, precisament, en una sort de capella que convida a contemplar en solitari —i en silenci— sis pintures negres de Teixidor, un sentit homenatge a la força espiritual de la pintura d'un altre dels seus més admirats creadors americans, Mark Rothko (Letònia, 1903 - Nova York, 1970).

Jordi Teixidor
Les contradiccions 2
(*L'audàcia final*), 1994
Oli sobre tela
190 x 150 cm
Collecció de l'artista

Jordi Teixidor
Sense títol, 2015
Oli sobre tela i fusta
266 x 84 cm
Collecció Banc Sabadell

2. BIOGRAFIA

Naix a València en 1941. Estudia a l'Escola Superior de Belles arts de Sant Carles.

En 1966 realitza la seua primera exposició individual en la històrica Sala Mateu de València. Nomenat conservador del Museo de Arte Abstracto de Conca, on treballarà els estius de 1966 i 1967. Coneix la generació de l'anomenat «grup de Conca». Forma part del grup Nueva Generación, promogut pel crític Juan Antonio Aguirre.

1968 Galeria Edurne. Madrid. Serie Puertas

1973 Primer viatge a Nova York, on coneix directament la pintura nord-americana dels anys cinquanta. El seu interès se centra fonamentalment en Rothko, Newman i Ad Reinhardt.

1975 Participa en l'exposició *10 Abstractos* en la Galeria Buades de Madrid. Primera exposició en la Galeria Vandrés de Madrid.

1976 Participa en la Biennial de Venècia en l'exposició *España: Vanguardia artística y realidad social. 1936-1976*.

1979 Exposició en la Galeria Joan Prats de Barcelona. Becat per la Fundació Juan March, s'instal·la a Nova York, on viu fins a 1981.

Seleccionat per Margit Rowell per a participar en l'exposició *New Images from Spain*, en The Solomon R. Guggenheim Museum de Nova York

Exposició dins del programa del P.S.1 en The Clocktower, Nova York, amb l'obra realitzada a la ciutat durant la seua estada.

1982 S'instal·la a Madrid.

1997 Exposició retrospectiva en l'IVAM. Exposició a Arizona State University Art Museum.

Exposició en el Museo Universitario Contemporáneo de Arte de Mèxic.

Exposició de pintures negres de gran format en la Galeria Antonio Machón de Madrid.

2000 És nomenat acadèmic de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando de Madrid.

2001 Exposició en el Centre d'Art Contemporani de Santa Mònica de Barcelona.

2002 Sèrie *La muerte del anarquista*. Quadres grans de format horitzontal amb la incorporació de zones treballades gestualment. Sèrie *El destierro*.

2004 Incorpora elements curvilinis que es repeteixen al llarg de la sèrie *Albertine*.

Exposició en la Diputació de Màlaga sobre els últims deu anys que reuneix tota la sèrie negra.

Exposició retrospectiva a Sofia, Roma i Tesalònica en el programa SEACEX del Ministeri d'Afers exteriors. Per a aquestes exposicions s'edita el catàleg *Teixidor Geometría Musical* que inclou textos d'Elvira Maluquer, Tomás Marco, Amador Vega i Miquel Molins.

2005 Dos quadres de quatre metres per a la sèrie *La isla de los muertos*.

Primers esbossos i dibuixos de plans per al projecte pintura / vídeo: *Glenn Gould al encuentro de Shackleton*.

2006 Exposició en la galeria La Nau. València.

2007 Exposició Galeria Antonio Machón. Madrid. Sèrie de relleus tant en fusta com en alumini.

2010 Exposició *L'atelier rouge*, en La Caja Negra de Madrid. Sèrie de gravats, fotografies i dibuixos sobre el seu propi estudi a partir de l'obra homònima de Matisse.

Exposició en la galeria NF/Nieves Fernández. Madrid

2011 *Ritos de paso*. Centre Damián Bayón. Santa Fe. Granada

Soportes, superficies i relieves. Galeria Charpa. València

2012 *Hibierno.* Café Malva-rosa. València.

Travessia. Centre d'Art Palacio Almodí. Múrcia

2014 *Pintura.* Galeria NF/Nieves Fernández. Madrid.

Col·lecció IVAM. XXV Aniversari. València.

Premi Nacional d'Arts Plàstiques.

Auga Doce. Cidade da Cultura de Galícia. Museu Centre Gaiás

2015 *Plano y línea.* Galeria Adora Calvo. Salamanca

Abrir la noche. Michael Dunev Art Projects. Torroella de Montgrí. Girona

2016 *Altas horas.* Rocío Santa Cruz Art. Barcelona

Museo de Arte Abstracto español. 50 aniversario. Galeria Juana d'Aizpuru. Madrid

Década. Galeria Paz y Comedias. València

2017 *La eclosión de la abstracción.* IVAM. València

2018 *El principio Asia.* Fundació Juan March. Madrid

2020 Realitza l'obra *Fin de partie* que culmina el cicle d'obres *La Rivière*, exposada en la galeria NF/Nieves Fernández. Madrid.

Los límites de la pintura. Centre José Guerrero. Granada

3. ACTIVITATS

XARRADA PRESENTACIÓ AMB L'ARTISTA JORDI TEIXIDOR I EL COMISSARI DE LA MOSTRA, JOAN RAMON ESCRIVÀ

→ 3 febrer, 19 h

VISITES COMENTADES

Amb les visites comentades, la mediació ve de la mà d'especialistes formats en Història de l'Art, Belles Arts i Humanitats. La seua intenció és facilitar lectures posicionades de l'exposició al públic assistent en els dos idiomes oficials del territori valencià.

Informació pràctica

- Duració: 45 min aprox.
- Dirigit a: públic general
- Dates (consultar la web de l'IVAM):
  - Diumenge 6 de febrer a les 12h
  - Dissabte 19 de febrer a les 18h

---

4. PUBLICACIÓ

Amb motiu de l'exposició, l'IVAM edita un catàleg que inclou textos de la directora de l'IVAM, Núria Enguita, Àngel Calvo Ulloa, Miguel Álvarez Fernández i del mateix artista Jordi Teixidor, juntament amb imatges de les obres incloses en l'exposició. La publicació està disponible en la recepció del museu i a través de la botiga en línia: <https://tienda.ivam.es/>

---

5. CONTACTE

Departament de Comunicació i Xarxes Socials
comunicacion@ivam.es | Tel: 963 17 66 00

